

Opening tentoonstelling Marker Museum

Zaterdag 26 maart 2022 om 15.00 uur in de Grote Kerk

Beste mensen,

Wat betekent wonen op een eiland voor alledaags leven? Een eiland: om er te komen kostte wat moeite. Toch leefde je er niet in een van de buitenwereld afgesloten gebied. Wat dat betreft zitten Markers niet op een eiland. Amsterdam was niet ver, en dat is niet alleen geografisch bedoeld.

De Markers wisten handig in te spelen op het groeiende toerisme dat voor steeds meer mensen mogelijk werd. En niet zonder succes. 'Herenjagen' was een lucratieve bezigheid en je huis als 'kijkhuisje' openstellen voor publiek zorgde voor brood op de plank.

Verplaats je even in zo'n dagjesmens. Kijk eens naar die mooie huisjes met die helder witte windspanen en zwart geteerde potdeksel delen! Kijk naar dat groene gras, die wollige schapen, dat hooi op het land. En naar die helder blauwe lucht. Hoe mooi moet het alledaagse leven op zo'n 'klein plekje te midden der zee' wel niet zijn? En dan heb ik het nog niet eens gehad over de bewoners van dit eiland in kleurrijke dracht. Voor veel toeristen moet het leven hier iets romantisch hebben gehad.

Toch was de alledaagse werkelijkheid vaak anders. Wonen op een eiland valt niet altijd mee. Het is minder idyllisch dan je denkt. En dat maakt de waardering van het alledaagse leven door Markers bijzonder. Want het leven kon hier ongemeen hard zijn. Het mensenleven kwetsbaar.

Tot de jaren '30 van de vorige eeuw domineerde water het bestaan. En dan niet alleen wanneer het water hier tot aan de lippen steeg. Wanneer de omringdijk te laag bleek. Nee, het ruwe bestaan op zee en op de koopvaardij eiste ook levens. Achterblijvende vrouwen en kinderen moesten daardoor op een andere manier inkomsten zien te verwerven. Olie venten is er een tekenend voorbeeld van. De donkere rand aan het ogenschijnlijke idyllische alledaagse leven. Het distribueren van petroleum als keurmerk van armoede.

Maar, wanneer er een handelaar in stoffen aan de horizon verscheen, dan verdween de ruwe kant van het leven voor even naar de achtergrond. Al die Marker vrouwen als bezige bijen rondom de handelswaar. Markers zijn fier op hun klederdracht. En dat is terecht. De plaatsen waar soms nog zo tastbaar het alledaagse leven uit lang vervlogen tijden geproefd kan worden zijn schaars. Ik ken het alleen van Staphorst, Bunschoten-Spakenburg en Volendam. In Zeeland leeft dit niet meer zo sterk als hier op Marken. Alleen daarom al is het zo waardevol dat we op Marken een eigen 'pareltje van een museum' hebben waar we de rijkdom van het alledaagse leven kunnen bewaren en laten zien aan komende generaties.

Ten slotte: nog een ding over de waardering van het alledaagse leven door Markers. De oorzaak ervan ligt niet alleen in het harde bestaan op dit eiland, waardoor je het leven nog meer op waarde gaat schatten. Het heeft ook - en misschien wel vooral - te maken met het besef dat dit alledaagse leven een geschenk is. Niet van 'moeder natuur' maar van God die voor veel Markers de hemelse Vader is. Ondanks ruwe stormen draagt de Here God het alledaagse leven. Geloof en leven zijn hier op Marken geen gescheiden werelden. En dat is - denk ik - het geheim waardoor het alledaagse leven op dit kleine eiland groots is.

Ds. H.Z. Klink, Marken